

Singlтрек
pod Smrkem

Singltrek pod Smrkem je první síť singltrekových stezek v České republice navržená pro maximální prožitek z jízdy na kole a s respektem k přírodě.

www.singltrekpodsmrkem.cz

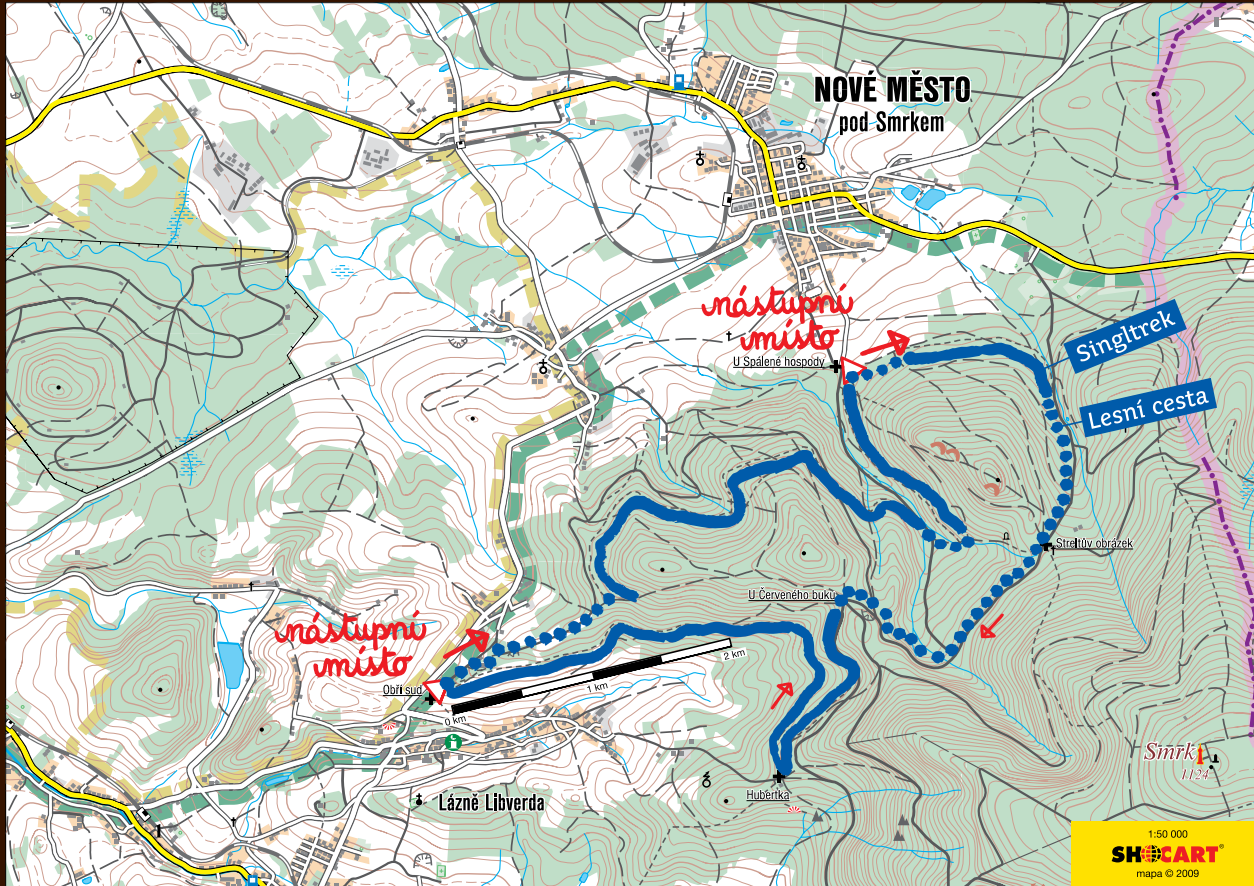

Nástupní místa stezek

Lázně Libverda:
Obří sud

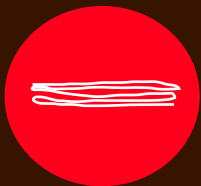
Nové Město pod Smrkem:
U spálené hospody

Na úzkých stezkách nezapomeň

Ukazatel směru jízdy

Pozor, jedete v protisměru

**JEZDI POUZE
VYZNAČENÝM
SMĚREM**

**PŘEDJÍždění
OZNAM JEZDCI
PŘED SEBOU
SIGNÁLEM
»STOPA«**

**BUĎ
OHLEDUPLNÝ
K OSTATNÍM
LIDEM
I PŘÍRODĚ**

**ZASTAVUJ
TAK, ABYS
OSTATNÍM
NEPŘEKÁŽEL**

**RYCHLEJŠÍMU
JEZDCI NA POŽÁDÁNÍ
SIGNÁLEM »STOPA«
UHNI NA HORNÍ
STRANU STEZKY**

**PO STEZKÁCH
SE POHYBUJEŠ
NA VLASTNÍ
NEBEZPEČÍ**

Kodex terénního cyklisty

1. Jezdi pouze po povolených cestách!

Jestliže je cesta označena jako zakázaná, nepoužijev ji.

2. Nezanechávej stopy!

Přizpůsob styl jízdy povrchu cesty tak, abys jej nepoškodil. Jezdi jen po existujících cestách, nevytvářej nové. Nejezdí smykem. Nezanechávej po sobě odpadky.

3. Ovládej své kolo!

Jezdi tak, abys dokázal zastavit na viditelnou vzdálenost. Všude můžeš někoho nebo něco potkat. Nepřeceňuj svou technickou a fyzickou zdatnost.

4. Dávej přednost ostatním!

Upozorni ostatní, že kolem nich projíždíš. Při míjení dostatečně zpomal a je-li to z hlediska bezpečnosti nezbytné, zastav. Buď vstřícný a přátelský. Při míjení koní respektuj pokyny jezdce.

5. Buď ohleduplný ke zvířatům, rostlinám a majetku!

Neplaš zvířata a dávej jim dostatek prostoru k úniku. Nenič rostliny. Nepoškozuj přírodní útvary a soukromý majetek. Zavírej brány ohrad. Nepoškozuj zemědělské kultury, zvláště před sklizní.

6. Jednej s rozmyslem!

Jezdi s takovým vybavením, abys byl soběstačný. Předvídej nebezpečné situace a změny počasí. Používej přilbu.

česká
mountainbiková
asociace

ČeMBA je neziskovou organizací s celorepublikovou působností, která sdružuje české terénní cyklisty, jejichž zájmy zastupuje.

Aktivně se podílí na vytváření lepších podmínek pro terénní cyklistiku v Česku, přičemž přináší prospěch široké veřejnosti.

Staňte se členy ČeMBy. Podpořte tím rozvoj smysluplných cyklistických projektů v České republice.

Více na www.cemba.cz

O vzniku Singltreku pod Smrkem

Singltreku pod Smrkem je naplněním partnerství mezi lesníky, samosprávou a neziskovým sektorem. Krajské ředitelství Lesů ČR v Liberci spolu se starosty Svazku obcí Smrk dlouho hledalo projekt, který by severní stranu Jizerských hor oživil cestovním ruchem a přitom by byl citlivý ke zdejší mimořádně krásné lesnaté krajině.

Řešení složitého zadání přinesla Česká mountainbiková asociace (ČEMBA) a její projekt singltreku. Významnou roli sehrál i český dovozce kol Merida, který dlouhodobě podporuje činnost ČEMBy směřující ke zlepšování podmínek pro terénní cyklistiku v Česku. Při důkladném vyhodnocení se ukázalo, že singltreku je nejvhodnější možností pro okolí Smrku. Od počátku roku 2008 se intenzivně pracuje na jeho přípravě.

Díky jejich spolupráci je nyní k dispozici první okruh singltrekových stezek. Tím ovšem rozvoj Singltreku pod Smrkem nekončí. Pro příští léta jsou naplánovány další úseky stezek pro nové cyklistické zážitky.

O Singltreku pod Smrkem

Singltreku pod Smrkem se nachází ve frýdlantském výběžku, vlně úbočím hory Smrk (1124 m. n.m.), nejvyšší hory české části Jizerských hor. V místě, které odedávna patřilo k nejchladnějším a nejméně přístupným oblastem českých zemí. Střetávala se zde kultura lužickosrbská s německou a českou.

Pohled na horu Smrk.

Co dělá singltrek singltrekem?

Dynamika

Dynamika, rytmus stezky. Kličkování mezi stromy. Přejezdy. Zatáčky. Měnící se profil. Plynulost. Stezku cítíte pod sebou, kolo pevně v rukou.

Udržitelnost

Singltrek je trvale udržitelný. Má přísná pravidla, aby byl trvale udržitelný. Odolává přírodním vlivům a turistické zátěži. Je určen k dlouhodobému užívání.

Přizpůsobivost

Singltrek se nebuduje sériově bez ohledu na lokální specifika. Singltrek nevzniká od stolu, ale vychází z místní krajiny, přírody, podmínek a zdrojů.

Jedinečnost

Singltrek respektuje místní okolí, lidi, krajinu a přírodu, hledá mezi nimi symbiózu. Hledá Genius Loci místa, jeho atmosféru. Ke každé stezce se přistupuje individuálně a odpovědně.

Vztahy

Singltrek není jen stezka. Užíváním vytváří síť autentických zážitků. Získává tak svůj smysl, svůj účel. Vyjevuje své hodnoty. Singltrek je založen na dlouhodobých vztazích s okolím, se svými uživateli, na smysluplnému pobytu v přírodě. A to je více, než krátkodobý prospěch.

singltrek

Dafydd Davis

Singltrek pod Smrkem projektoval Dafydd Davis. Bývalý reprezentant Walesu v horském běhu a zkušený horský vůdce se před 15 lety začal starat o síť stezek v části Národního parku Snowdonia. Díky své práci pochopil, že nejlepší zážitky uživatelům poskytují úzké, pro

rekreaci navržené stezky. Během několika let vypracoval dokonalý systém jejich plánování a přípravy. Dnes je jedním ze světově nejuznávanějších odborníků v oboru. Za svou práci byl britskou královnou v roce 2004 vyznamenán šlechtickým titulem.

Rozhovor s Dafyddem Davisem

Čím se vlastně liší singltreky, které jste navrhoval v Jizerských horách, od obyčejných stezek, které můžeme najít v českých lesích?

To, co singltrek odlišuje od současných lesních pěšin, je přesná a zkušenostmi ověřená metodika jeho budování, která zajišťuje jedinečné vlastnosti – je zábavný, přitom udržitelný, bezpečný a velmi šetrný k přírodě a prostředí. Stezky jsou také přístupné mnoha úrovním dovednosti, a to činí terénní cyklistiku dostupnější více lidem. Podstatou je, že singltrek je navržen a vybudován na míru pro své rekreační využívání.

V čem tedy spočívá naplánovat a navrhnout síť singltreků?

Je to velice složitý a náročný proces. Ke každé oblasti a každé stezce se musí přistupovat individuálně. Plánování a proces návrhu se dělí do tří hlavních fází. V první probíhá průzkum lokality, kdy se v oblasti posuzují klíčová kritéria jako způsob a intenzita užívání krajiny, přístupnost krajiny, schémata pohybu lidí v oblasti, charakter terénu, půdní podmínky, stávající cestní síť a související omezení. Na základě toho získáme přesnou představu o lokalitě. Následně musíme jednat se všemi zájmovými skupinami v oblasti a poté může vzniknout rámeček projektu. Pak přistupujeme k druhé fázi plánování, ve které definujeme nástupní místa, koridory stezek a jejich posouzení podle přesných kritérií. Nakonec následuje třetí etapa, což je detailní návrh stezek. To znamená stanovení linií stezek v terénu a sestavení předpisů pro výstavbu.

Singltreky předchází pověst pozitivních efektů, které dokáží vytvořit. Co je největším přínosem podobných projektů?

Velkým pozitivem je rozšíření možností pro bajkování. Cyklistům singltrek dává hluboký zážitek z krajiny a jízda po něm je velmi zábavná. Nejdůležitější je však to, že singltrek je velice efektivním, atraktivním a přitom opravdu šetrným nástrojem podpory cestovního ruchu a rekreace.

Zdůrazňovanou součástí vaší práce je poznání a respekt ke specifickým dané země, ve které pracujete. Co bylo vaším hlavním záměrem při navrhování stezek v Česku?

Klíčovým motivem při rozvoji stezek v okolí Nového Města pod Smrkem a Lázní Libverda je vytvořit vysoce kvalitní zdroj pro rozvoj cestovního ruchu, který je udržitelný a vhodný pro danou oblast v kontextu tamního využití krajiny. Tedy zdroj, který dobře zapadá do krajiny a je přístupný široké škále cyklistů a který má dostatečnou kvalitu na to, aby přilákal cyklisty ze vzdálenějších oblastí. Pro mě bylo také velice důležité zajistit to, aby nové stezky stimulovaly rozvoj terénní cyklistiky v České republice tím, že učiní autentické bajkování dostupnější více lidem.

Je projekt Singltreku pod Smrkem v něčem odlišný oproti dalším projektům, na kterých jste pracoval?

Na Singltreku pod Smrkem je neobvyčejné to, že tu je příležitost vytvořit síť stezek světové úrovně. Její přístupnost může mít zásadní význam jako zdroj rekreace pro místní komunitu a pro rozvoj regionálního turismu. Přitom je tu velká podobnost s tím, co se stalo ve Walesu před deseti lety - také zde ve Frýdlantském výběžku je příležitost přinést významný pozitivní dopad do ekonomicky slabé venkovské oblasti prostřednictvím výstavby udržitelných stezek pro terénní cyklistiku.

Co singltreky změnilo ve Walesu?

Bajkování ve Walesu před 10 lety bylo velmi podobné tomu, jak vypadá v České republice dnes. Jako bajker jste byl buď závodník nebo zdatný outdoorový nadšenec, který se vyzná v mapách a sám si plánuje své trasy po stávající síti cest. Poté se mi však díky singltrekům podařilo vytvořit příležitost pro zábavné, vysoce kvalitní a dostupné bajkování. To vedlo k explozi poptávky po těchto stezkách a také k obrovskému nárůstu počtu lidí, kteří začali jezdit na kole. Terénní cyklistika ve Walesu se proměnila tak, že závodníci, "core" bajkeři a skupina freeriderů a sjezdařů nyní tvoří menšinu.

Nárůst počtu přístupných stezek vedl také k masivnímu zvýšení počtu žen, které začaly bajkovat a k nárůstu prodeje celoodpružených kol. Domnívám se, že podstata spočívá v tom, že se bajkování stalo mnohem přístupnější. Zkrátka výsledkem rozvoje singltreku ve Walesu je, že na horském kole tu začalo jezdit mnohem víc lidí. Nejvýznamnější věcí však je, že rozvoj terénní cyklistiky ve Walesu měl opravdu významný ekonomický dopad. Do Walesu nyní přijíždí ročně bajkovat přibližně 600 000 návštěvníků, což znamená přínos odhadem 14 milionů liber ročně do zdejší ekonomiky. A to je pro naši malou zemi opravdu významný ekonomický impuls. Obzvláště obce blízko bajkových center zaznamenávají obrovské přínosy z růstu turismu a zvýšení zaměstnanosti, což velmi pozitivně ovlivňuje život místních lidí.

Nové Město pod Smrkem

Město bylo založeno roku 1584 a nazváno Nové České Město. Impulsem k založení byla těžba rud. Těžil se převážně cín ve štolách ražených do boků Rapické hory a vrchu Měděnce. Ve vrcholném období zde bylo až 60 štol. Mimo cínové rudy se v okolí těžilo též zlato a stříbro. Po skončení hornické činnosti se zde prosadila převážně textilní a dřevařská výroba. Svou industriální podobu si město zachovalo dodnes.

Ke městskému znaku získalo město i další privilegia. Mimo horního práva patřilo ke právům města právo trhů, právo výčepu piva, právo koupací a právo šesti řeznictví. Od roku 2009 je zde i právo singltrekové.

Pohled na továrnu Ignaze Klingera z konce 19. století. (zdroj www.nmps.cz)

Lázně Libverda

Přijdete-li do Libverdy, podívejte se nejdříve na střechu Eduardova zřídla. Uvidíte tam fešáckého kohouta, který objevil prameny libverdské kyselky. Tento kohout zde žil s prvním salikvardou, jak byl tehdy nazýván strážce pohraniční stezky. Oproti všem ostatním, chodil kohout pít do studánky, kde vybuchovala voda velkými bublinami. Kohout se stal velmi statným a dožil se vysokého věku. Vodu začal pít i místní salikvarda a stal se také statným a zdravým. A to už se zázračné vlastnosti místní vody nedaly utajit. Místu se dalo jméno Libverda (milý ostrov uprostřed bažin).

První zmínky o obci sahají do II. poloviny 14. století.

Pohled na lázeňskou kolonádu z konce 18. století. (zdroj www.laznelibverda.cz)

Od té doby se objevují zprávy o léčivosti místního pramene. Vyvěrala zde „Boží voda“, kterou se poutníci, kteří putovali do poutního kostela v Hejnicích, osvěžovali. I vy se zde stále můžete osvěžit po dobré vyjíždce.

Rozhovor s Tomášem Kvasničkou

Tomáš Kvasnička je spoluzakladatelem a předsedou ČEMBy. Zkušenosti ve strategickém plánování stezek získal při své spolupráci s organizací IMBA a Dafyddem Davisem. Singltrek pod Smrkem je jeho první příležitostí uplatnit je v českém kontextu. Spolupodílel se na navrhování sítě, vypracování projektové dokumentace, vyřizování povolení a stavebním dozoru. Nyní koordinuje přípravu dalších etap projektu.

Bylo odvážné přijít s konceptem singltrekových stezek do země, kde volný pohyb krajinou není tak přísně omezován a kde jsou i názory, že nové stezky nejsou potřeba?

Mnoho lidí se domnívá, že právo na volný pohyb krajinou je v Česku neodcizitelnou výsadou veřejnosti. Ve skutečnosti je však spíše důsledkem historické souhry náhod. Takové nezamýšlené a neplánované podmínky je velmi těžké hájit. Je nutné nalézt nástroje, kterými můžete pro obhajobu pohybu v přírodě získat zúčastněné strany, zejména lesníky, ochranu přírody a samosprávu. Singltrek tohle všechno umí. Ukazuje, že z našeho práva na pobyt v přírodě nemusíme jen ukusovat, ale že ho můžeme i rozvíjet.

Proč myslíte, že projekt singltreku se podařil prosadit právě ve frýdlantském výběžku?

Na Frýdlantsku měli odvahu hledat nová řešení, jak cestovním ruchem pomoci rozvoji regionu. Obce i lesníci dokázali rozpoznat příležitost nového řešení: nabídnout zážitky terénním

cyklistům, ale udělat to tak, aby přitom byla respektována krása a citlivost zdejší lesnaté krajiny.

Samotná metodika projektování singltrekových stezek není tajemstvím. Proč jste přivedl jako projektanta Dafydda Davise a neoslovil jste české projektanty cest?

Čeští projektanti nemají dostatečné zkušenosti. Jsou zvyklí projektovat asfaltové cyklostezky nebo široké lesní cesty. Nevěnují se širším souvislostem stezek jako je ekonomika správy stezek, jejich vliv na přírodu a nebo jejich vzhled. Dafydd Davis je jedním z mála odborníků, který dokáže ušít stezky lokálně na míru tak, aby důsledně vyslyšely požadavky všech stran.

Jaké reakce okolí vás nejvíce překvapily?

Překvapilo mě, jak rychle si Singltrek pod Smrkem mezi bajkery získává oblibu. O úspěchu jsem nikdy nepochyboval, ale myslel jsem, že terénním cyklistům bude trvat déle, než se jim jeho kvality dostanou pod kůži.

Jakou změnu můžou singltrekové stezky přinést do České republiky?

Doufám, že singltrek přitáhne více lidí k bajkování. Věřím také, že pomůže změnit přístup státu a veřejné správy k rekreaci v přírodě. České lesy si podle mého názoru zaslouží stezky jako jsou ty pod Smrkem. Nyní je ale důležité, aby singltrek ekonomicky pomohl Frýdlantsku.

LESVČR

 Liberecký
kraj

česká
mountainbiková
asociace

 čembá

 SVAZEK OBCÍ SMRK

 MERIDA
BIKES